

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Dokumentų įteikimas. Oficialus teisinių dokumentų perdavimas

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (LT) neseniai atlikta pakeitimų.

estu

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Swipe to change

Dokumentų įteikimas. Oficialus teisinių dokumentų perdavimas

Estija

1 Ką iš tikrųjų reiškia teisinė sąvoka „dokumentų įteikimas“? Kodėl dokumentų įteikimui taikomos specialios taisyklės?

Teismo dokumento įteikimas reiškia dokumento įteikimą jo gavėjui taip, kad jis galėtų laiku susipažinti su dokumentu, kad įgyvendintų ir apsaugotų savo teises. Civilinio proceso kodekso 34 skyriuje numatyti įvairūs įteikimo būdai, įskaitant įteikimą registruotu laišku, elektroninėmis priemonėmis, per antstolį, įteikiant gavėjo atstovui, įteikiant teismo dokumentą siuntimo būdu, taip pat viešai paskelbiant leidinyje Ametlikud Teadaanded (oficialūs pranešimai). Kad teismo dokumentas būtų laikomas įteiktu, jo įteikimo veiksmas turi atitikti formalius įstatymo reikalavimus ir būti patvirtintas šiuo tikslu nustatyta forma.

2 Kokie dokumentai turi būti įteikiami oficialiai?

Pagal Civilinio proceso kodekso 306 straipsnio 5 dalį teismas bylos dalyviams įteikia tokius dokumentus: ieškinį, apeliacinį skundą ir jo priedus, šaukimus į teismą, teismo sprendimus, nutartis dėl bylos nutraukimo ir visus kitus įstatymo nustatytus teismo dokumentus.

3 Kas yra atsakingas už dokumento įteikimą?

Teismas pasirūpina, kad teismo dokumentus įteiktų profesionalus pašto paslaugų teikėjas, antstolis, teismo apsaugos darbuotojas arba pagal teismo vidaus taisykles – kitas kompetentingas teismo pareigūnas. Teismas gali įteikti dokumentus ir kitu įstatymo nustatyto būdu. Jeigu bylos dalyvis pateikia dokumentą, kurį būtina įteikti, arba jeigu bylos dalyvis reikalauja, kad būtų įteiktas kitas dokumentas, jis gali prašyti teismo, kad šis atskirai įteiktų dokumentą. Bylos dalyvis gali įteikti teismo dokumentus tik per antstolį. Tada įteikimas ir jo patvirtinimas atliekami tokiomis pat sąlygomis kaip ir tuo atveju, kai teismas įteikia dokumentą per antstolį. Teismas įvertina, ar teismo dokumentą galima laikyti įteiktu.

4 Adreso nustatymas**4.1 Ar, pagal 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse, prašymą įteikti dokumentus gavusi šios valstybės narės institucija savo iniciatyva mėgina nustatyti adresato buvimo vietą, jei prašančiosios institucijos nurodytu adresu jis nebegyvena?**

Prašymą gavusi institucija (Teisingumo ministerija (Justiitsministerium) tikrina ne vien esamus duomenis, bet ir tai, ar asmuo yra registruotas Gyventojų registre (Rahvastikuregister) ir (arba) Įmonių registre (Äriregister).

4.2 Ar užsienio šalių teisminės institucijos ir (arba) proceso šalys gali naudotis šios valstybės narės registrais arba paslaugomis, padedančiais nustatyti dabartinį asmens adresą? Jei taip, kokie tai registrai ar paslaugos ir kokios procedūros reikia laikytis? Ar imamas mokestis (jei taip – kokios dydžio)?

Įmonių registru kiekvienas asmuo gali naudotis nemokamai, be to, jame galima matyti įmonių adresus. Įmonių registro interneto svetainės adresas <https://ariregister.rik.ee/>.

Siekiant nustatyti privataus asmens adresą galima pateikti oficialią užklausą ir gauti Gyventojų registre pateikiamus duomenis. Užklausoje būtina nurodyti, kam reikalingi duomenys, kad duomenų tvarkytojai nuspręstų, ar duomenis pagrįsta pateikti. Gyventojų registrą administruoja Vidaus reikalų ministerijos IT ir plėtros centras (Siseministerium), kurio interneto svetainėje pateikiama informacija apie užklausas, <https://www.smit.ee/>.

4.3 Kaip šios valstybės narės institucijos tvarko pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose pateiktą prašymą nustatyti asmens dabartinį adresą?

Teismai nagrinėja tarptautinius prašymus įteikti dokumentus ir rinkti įrodymus, t. y. teismai privalo dėti visas pastangas, kad nustatytų atitinkamo asmens adresą.

5 Koks yra įprastas dokumentų įteikimo būdas? Ar yra kitokių dokumentų įteikimo būdų (išskyrus 6 punkte nurodytą pakaitinį įteikimą)?

Sprendimą, kaip įteikti dokumentą, paprastai priima byla vedanti šalis. Tačiau pirmiausia teismai turėtų įteikti dokumentus elektroninėmis priemonėmis per atitinkamą e. rinkmenų portalą arba e. paštu. Reikalavimas teikti pirmenybę elektroniniam dokumentų įteikimui įstatyme nenustatytas, tačiau taip teismas gali išvengti pašto išlaidų. Pagal bendrą tendenciją elektroninėmis paslaugomis naudojama vis dažniau. Apsvarstęs įteikimo elektroninėmis priemonėmis galimybę, teismas apsarsto ir kitas alternatyvas, pavyzdžiui, įteikimą paštu, per teismo kurjerį ir įvairius kitus įstatymo nustatytus būdus.

6 Ar civilinėse bylose leidžiama dokumentus įteikti elektroniniu būdu (teisminius arba neteisminius dokumentus įteikti nuotolinėmis elektroninio ryšio priemonėmis, pvz., e. paštu, saugiomis internetinėmis programomis, faksu, tekstinėmis žinutėmis ir kt.)? Jei taip, kokio pobūdžio bylose šie būdai yra numatyti? Ar yra šio dokumento įteikimo būdo naudojimo arba priegos prie jo apribojimų, kurie priklauso nuo to, kas yra adresatas (t. y., ar tai profesionalus teisininkas, juridinis asmuo, įmonė ar kitas verslo subjektas ir pan.)?

Elektroninis dokumentų įteikimas leidžiamas visose bylose.

Pagal Civilinio proceso kodekso 3111 straipsnį teismo dokumentai elektroninėmis priemonėmis įteikiami per nustatytą informacinę sistemą, siunčiant bylos dalyviams pranešimą, kad dokumentas pateiktas sistemoje. Teismas visus teismo dokumentus, įskaitant teismo sprendimus, iš karto pateikia bylos dalyviams informacinėje sistemoje, neatsižvelgiant į tai, kaip dokumentai buvo įteikti dalyviams nagrinėjant bylą. Norint prisijungti prie informacinės sistemos reikalinga asmens tapatybės kortelė. Teismo dokumentas laikomas įteiktu, kai gavėjas atsidaro jį informacinėje sistemoje arba patvirtina dokumento gavimą, jo neatsidaręs. Ta pati tvarka taikoma, jeigu tai padaro kitas asmuo, kuriam gavėjas suteikė galimybę pamatyti informacinėje sistemoje esančius dokumentus. Informacinėje sistemoje dokumento įteikimas registruojamas automatiškai.

Jeigu negalima tikėtis, kad gavėjas galės pasinaudoti teismo dokumentams įteikti naudojama informacine sistema arba jeigu dokumentų per informacinę sistemą neįmanoma pateikti dėl techninių priežasčių, teismas gali įteikti teismo dokumentus ir kitomis elektroninėmis priemonėmis. Tokiu atveju dokumentas laikomas įteiktu, kai gavėjas patvirtina teismo dokumento gavimą raštu, faksu arba elektroninėmis priemonėmis. Patvirtinime turi būti nurodyta dokumento gavimo data ir gavėjo ar jo atstovo parašas. Elektronine forma parengtame patvirtinime turi būti skaitmeninis siuntėjo parašas arba jis turi būti siunčiamas kitu saugiu būdu, kad būtų galima identifikuoti siuntėją ir išsiuntimo laiką, nebent teismas neturi priežasčių abejoti, kad patvirtinimą be skaitmeninio parašo išsiuntė gavėjas ar jo atstovas. Patvirtinimą teismui būtina išsiųsti nedelsiant. Teismas gali skirti baudą bylos dalyviui ar jo atstovui už šios pareigos pažeidimą.

Teismo dokumentai ne elektroninėmis priemonėmis gali būti įteikiami tik advokatams, notarams, antstoliams, patikėtiniams bankroto byloje, taip pat valstybės ir vietos valdžios įstaigoms, jeigu tam yra pagrįstų priežasčių.

7 Pakaitinis įteikimas

7.1 Ar šios valstybės narės įstatymais leidžiama dokumentus įteikti kitais būdais, kai adresatui jų įteikti neįmanoma (pvz., namų adresu arba antstolių biurui siunčiamas pranešimas, įteikimas paštu arba viešas skelbimas spaudoje)?

Pagal Civilinio proceso kodekso 322 straipsnio 1 dalį, jeigu teismo dokumento gavėjo neįmanoma rasti namuose, dokumentas taip pat laikomas įteiktu, jeigu pristatomas bent 14 m. amžiaus asmeniui, kuris gyvena su gavėju arba dirba jo šeimoje. To paties straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad teismo dokumentas gali būti įteiktas ne tik gavėjui, bet ir daugiabučį, kuriame yra gavėjo namai ar verslas, valdančiai asociacijai, bendrosios nuosavybės administratoriui ar gavėjo nuomotojui. Be to, dokumentą galima įteikti gavėjo darbdaviui ar kitam asmeniui, kuriam gavėjas teikia paslaugas pagal sutartį. Teismo dokumentas laikomas įteiktu gavėjui pagal minėto straipsnio 3 dalį net jei jis įteikiamas gavėjo atstovui vienu iš to paties straipsnio 1 ar 2 dalyse nurodytų būdų. Pagal Civilinio proceso kodekso 322 straipsnio 4 dalį dokumentas taip pat laikomas įteiktu asmeniui, tarnaujančiam krašto apsaugos pajėgose, atliekančiam laisvės atėmimo bausmę arba ilgą laiką gydomam sveikatos priežiūros įstaigoje ar panašioje vietoje, kai dokumentas pristatomas įstaigos vadovui ar jo paskirtam asmeniui, jeigu įstatymo nenumatyta kitaip.

Civilinio proceso kodekso 323 straipsnyje nurodyta, kad jeigu dokumentas įteikiamas fiziniam asmeniui, kuris verčiasi ekonomine ar profesine veikla, tačiau šio asmens nėra darbo vietoje įprastomis darbo valandomis arba jis negali gauti dokumento, tada dokumentas gali būti įteikiamas šiose gavėjo patalpose paprastai esančiam darbuotojui arba asmeniui, kuris paprastai teikia panašias paslaugas gavėjui pagal sutartį. Pagal minėto straipsnio 2 dalį tas pats taikoma dokumentų įteikimui juridiniams asmenims, administracinėms įstaigoms, notarams ir antstoliams, taip pat jeigu dokumentas įteikiamas gavėjo atstovui ar bet kuriam kitam asmeniui, kuriam dokumentas gali būti įteiktas vietoj gavėjo.

Pagal Civilinio proceso kodekso 326 straipsnio 1 dalį teismo dokumentas, kuris negali būti įteiktas, nes jo neįmanoma pristatyti į gavėjo ar jo atstovo namus ar veiklos vietą, gali būti laikomas įteiktu, jei paliekamas namo ar veiklos vietos pašto dėžutėje ar panašioje vietoje, kurią gavėjas ar jo atstovas naudoja pašto korespondencijai gauti ir kurioje įprastomis aplinkybėmis dokumentas būtų apsaugotas nuo aplinkos poveikio. Teismo dokumentas gali būti šitaip įteiktas daugiabučio, kuriame yra gavėjo gyvenamosios ar veiklos patalpos, savininkų asociacijai, bendrosios nuosavybės administratoriui arba gavėjo nuomotojui, taip pat gavėjo darbdaviui ar kitam asmeniui, kuriam gavėjas pagal sutartį teikia paslaugas, tačiau tik jeigu gavėjui ar jo atstovui dokumento neįmanoma įteikti asmeniškai. Įteikti dokumentą šio straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka pagal to paties straipsnio 2 dalį leidžiama tik jeigu teismo dokumentą gavėjui buvo mėginama įteikti asmeniškai bent du kartus kas tris dienas ir vis kitu gana skirtingu laiku, ir jeigu teismo dokumento neįmanoma įteikti kitam asmeniui, esančiam tose pačiose gyvenamosiose ar veiklos patalpose pagal Civilinio proceso kodekso 322 straipsnio 1 dalį arba 323 straipsnį.

Pagal Civilinio proceso kodekso 327 straipsnį teismo dokumentus taip pat leidžiama įteikti, paliekant juos konkrečioje vietoje. Pagal Civilinio proceso kodekso 217 straipsnio 1 dalį kodekso 326 straipsnyje numatytais sąlygomis dokumentas gali būti paliktas pašte, kaimo savivaldybėje ar miesto valdžios įstaigoje, atsakingoje už dokumento įteikimo vietą, arba apygardos teisme, kurio teritorinei jurisdikcijai priklauso dokumento įteikimo vieta.

Pagal Civilinio proceso kodekso 317 straipsnio 1 dalį, remiantis teismo nutartimi, teismo dokumentas bylos dalyviui gali būti įteiktas viešu paskelbimu, jeigu: bylos dalyvio adreso nėra registre arba asmuo negyvena registre nurodytu adresu ir teismas neturi kitų būdų sužinoti asmens adreso ar buvimo vietos, ir dokumento neįmanoma pristatyti asmens atstovui ar dokumentą įgaliotam gauti asmeniui, ar kuriuo nors kitu šiame straipsnyje numatytu būdu; dokumento įteikimas užsienio valstybėje pagal reikalavimus laikomas neįmanomu;

dokumentas negali būti įteiktas, nes įteikimo vieta yra teritorinei jurisdikcijai nepriklausančio asmens gyvenamoji vieta.

Pagal Civilinio proceso kodekso 317 straipsnio 3 dalį leidinyje *Ametlikud Teadaanded* skelbiama dokumento, kuris įteikiamas viešai, ištrauka. Bylą nagrinėjantis teismas gali priimti sprendimą leisti paskelbti ištrauką ir kituose leidiniuose.

7.2 Jei dokumentai įteikiami kitais būdais, kada jie laikomi įteiktais?

Jeigu dokumentas įteikiamas pagal Civilinio proceso kodekso 322 ir 323 straipsnius, jis laikomas įteiktu, kai pristatomas asmeniui, kuriam dokumentas turi būti pristatytas pagal Civilinio proceso kodekso 322 arba 323 straipsnius.

Jeigu dokumentas įteikiamas paliekant jį pašto dėžutėje pagal Civilinio proceso kodekso 326 straipsnį, jis laikomas įteiktu palikęs jį pašto dėžutėje.

Jeigu dokumentas įteikiamas paliekant jį saugoti, pagal Civilinio proceso kodekso 327 straipsnio 3 dalį jis laikomas įteiktu praėjus 3 dienoms nuo to paties įstatymo 2 dalyje nurodyto rašytinio pranešimo palikimo ar išsiuntimo dienos. Įteikimo data užrašoma ant siuntos voko.

Jei įteikiama viešai, teismo dokumentas laikomas įteiktu praėjus 30 dienų nuo tos dienos, kai ištrauka buvo paskelbta *Ametlikud Teadaanded* (Civilinio proceso kodekso 317 straipsnio 5 dalis). Bylą nagrinėjantis teismas gali nustatyti ilgesnį laikotarpį, kuriam praėjus dokumentas laikomas įteiktu. Tokiu atveju šis laikotarpis paskelbiamas viešai įteikiant dokumentą.

7.3 Jeigu dokumentai įteikiami juos paliekant tam tikroje vietoje (pvz., pašte), kaip apie tai pranešama adresatui?

Jeigu teismo dokumentas įteikiamas paliekant jį saugoti, pagal Civilinio proceso kodekso 327 straipsnio 2 dalį apie tai gavėjo adresu siunčiamas arba paliekamas rašytinis pranešimas. Jeigu to padaryti neįmanoma, pranešimas prikljuojamas ant gavėjo namo, veiklos patalpų ar buvimo vietos durų arba pateikiamas gavėjo kaimynystėje esančiam asmeniui, kad šis perduotų dokumentą gavėjui. Pranešime turi būti aiškiai nurodyta, kad paliktą saugoti dokumentą atsiuntė teismas ir kad dokumentas laikomas įteiktu iš karto po to, kai paliekamas saugoti, ir kad nuo to laiko pradedami skaičiuoti byloje nustatyti terminai.

7.4 Kas atsitinka, jei adresatas atsisako priimti įteikiamus dokumentus? Ar dokumentai laikomi tinkamai įteiktais, jei atsisakymas juos priimti buvo neteisėtas?

Pagal Civilinio proceso kodekso 325 straipsnį, jeigu asmuo atsisako priimti dokumentą be pagrįstos priežasties, dokumentas laikomas įteiktu asmeniui nuo tada, kai jis atsisako priimti dokumentą. Tokiu atveju dokumentas paliekamas gavėjo gyvenamosiose ar veiklos patalpose arba jo pašto dėžutėje. Jeigu jokių patalpų ar pašto dėžutės nėra, dokumentas grąžinamas teismui.

8 Įteikimas paštu iš užsienio (reglamento dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnis)

8.1 Jeigu dokumentas adresatui šioje valstybėje narėje siunčiamas paštu iš užsienio ir turi būti įteikiamas su gavimo patvirtinimu (reglamento dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnis), ar paštas turi dokumentą įteikti pačiam (pačial) adresatui (-ei), ar, laikydamasis šalies pašto pristatymo taisyklių, dokumentą gali įteikti kitam asmeniui tuo pačiu adresu?

Pagal Civilinio proceso kodekso 3161 straipsnio 5 dalį, kuri apima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 įgyvendinimą, ir pagal šį reglamentą dokumentai Estijoje įteikiami Civilinio proceso kodekse teismo dokumentams įteikti nustatyta tvarka. Dokumentai negali būti įteikiami viešai paskelbiant.

Pagal Civilinio proceso kodekso 313 straipsnio 2 dalį įteikiamas teismo dokumentas gali būti perduotas asmeniui, kuris nėra gavėjas, tik Civilinio proceso kodekso VI dalyje numatytais atvejais. Šis asmuo turi perduoti dokumentą gavėjui kuo anksčiau. Asmuo gali atsisakyti priimti dokumentą, kad perduotų jį gavėjui, tik jeigu įrodo, kad negali perduoti dokumento gavėjui. Asmeniui būtina paaiškinti pareigą perduoti dokumentą. Dokumentas laikomas įteiktu nepaisant to, ar šis paaiškinimas pateiktas.

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1393/2007 taip pat galima taikyti 2.1 punkte apibūdintus ir Civilinio proceso kodekso 322 ir 323 straipsniuose numatytus įteikimo būdus:

Pagal Civilinio proceso kodekso 322 straipsnio 1 dalį, jeigu teismo dokumento gavėjo neįmanoma rasti namuose, dokumentas taip pat laikomas įteiktu, jeigu pristatomas bent 14 m. amžiaus asmeniui, kuris gyvena su gavėju arba dirba jo šeimoje. To paties straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad teismo dokumentas gali būti įteiktas ne tik gavėjui, bet ir daugiabučį, kuriame yra gavėjo namai ar verslas, valdančiai asociacijai, bendrosios nuosavybės administratoriui ar gavėjo nuomotojui. Be to, dokumentą galima įteikti gavėjo darbdaviui ar kitam asmeniui, kuriam gavėjas teikia paslaugas pagal sutartį. Teismo dokumentas laikomas įteiktu gavėjui pagal minėto straipsnio 3 dalį net jei jis įteikiamas gavėjo atstovui vienu iš to paties straipsnio 1 ar 2 dalyse nurodytų būdų. Pagal Civilinio proceso kodekso 322 straipsnio 4 dalį dokumentas taip pat laikomas įteiktu asmeniui, tarnaujančiam krašto apsaugos pajėgose, atliekančiam laisvės atėmimo bausmę arba ilgą laiką gydomam sveikatos priežiūros įstaigoje ar panašioje vietoje, kai dokumentas pristatomas įstaigos vadovui ar jo paskirtam asmeniui, jeigu įstatymo nenumatyta kitaip.

Civilinio proceso kodekso 323 straipsnyje nurodyta, kad jeigu dokumentas įteikiamas fiziniam asmeniui, kuris verčiasi ekonomine ar profesine veikla, tačiau šio asmens nėra darbo vietoje įprastomis darbo valandomis arba jis negali gauti dokumento, tada dokumentas gali būti įteikiamas šiose gavėjo patalpose paprastai esančiam darbuotojui arba asmeniui, kuris paprastai teikia paslaugas gavėjui panašiomis sutartinėmis sąlygomis. Pagal 2 dalį tas pats taikoma dokumentų įteikimui juridiniams asmenims, administracinėms įstaigoms, notarams ir antstoliams, taip pat jeigu dokumentas įteikiamas gavėjo atstovui ar bet kuriam kitam asmeniui, kuriam dokumentas gali būti įteiktas vietoj gavėjo.

8.2 Kaip pagal šios valstybės narės pašto pristatymo taisyklės galima įteikti dokumentus iš užsienio pagal Reglamento Nr. 1393/2007 dėl dokumentų įteikimo 14 straipsnį, jei pristatymo adresu nėra nei adresato, nei kito dokumentus priimti įgalioto asmens (jei tai leidžiama pagal nacionalines pašto pristatymo taisyklės, žr. pirmiau)?

Pagal Civilinio proceso kodekso 3161 straipsnio 5 dalies antrą sakinį, įteikiant teismo dokumentą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1393/2007, viešas paskelbimas negali būti naudojamas.

Teismo dokumentą galima įteikti paliekant jį pašto dėžutėje pagal Civilinio proceso kodekso 326 straipsnį arba pagal Civilinio proceso kodekso 327 straipsnį – paliekant teismo dokumentą saugoti.

Pagal Civilinio proceso kodekso 326 straipsnio 1 dalį teismo dokumentas, kuris negali būti įteiktas, nes jo neįmanoma įteikti gavėjo ar jo atstovo namų ar veiklos adresu, gali būti laikomas įteiktu, jeigu paliekamas namų ar veiklos vietos pašto dėžutėje ar panašioje vietoje, kurią gavėjas ar jo atstovas naudoja pašto korespondencijai gauti ir kurioje dokumentas įprastomis aplinkybėmis būtų apsaugotas nuo aplinkos poveikio. Teismo dokumentas gali būti šitaip įteiktas daugiabučio, kuriame yra gavėjo gyvenamosios ar veiklos patalpos, savininkų asociacijai, bendrosios nuosavybės administratoriui arba gavėjo nuomotojui, taip pat gavėjo darbdaviui ar kitam asmeniui, kuriam gavėjas pagal sutartį teikia paslaugas, tačiau tik jeigu dokumento gavėjui ar jo atstovui dokumento neįmanoma įteikti asmeniškai. Įteikti dokumentą šio straipsnio 1 dalyje nurodytu būdu pagal to paties straipsnio 2 dalį leidžiama, tik jeigu teismo dokumentą gavėjui buvo mėginama įteikti asmeniškai bent du kartus kas tris dienas ir vis kitu gana skirtingu laiku, be to, jeigu teismo dokumento neįmanoma įteikti kitam asmeniui, esančiam tose pačiose gyvenamosiose ar veiklos patalpose pagal Civilinio proceso kodekso 322 straipsnio 1 dalį arba 323 straipsnį. Pagal Civilinio proceso kodekso 327 straipsnį teismo dokumentus taip pat leidžiama įteikti, paliekant juos saugoti konkrečioje vietoje. Pagal Civilinio proceso kodekso 217 straipsnio 1 dalį kodekso 326 straipsnyje numatytais sąlygomis dokumentas gali būti paliktas pašte, kaimo savivaldybėje ar miesto valdžios įstaigoje, atsakingoje už dokumento įteikimo vietą, arba apygardos teisme, kurio teritorinei jurisdikcijai priklauso dokumento įteikimo vieta.

Kadangi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 14 straipsnyje nurodyta, kad teismo dokumentai turi būti įteikiami pateikiant gavimo patvirtinimą, kyla klausimas, ar yra galimas įteikimas, numatytas Civilinio proceso kodekso 326 ir 327 straipsniuose.

8.3 Ar pašte yra numatytas tam tikras laikotarpis, per kurį galima atsiimti dokumentus, prieš juos išsiunčiant atgal kaip nepristatytus? Jei taip, kaip adresatui pranešama apie tai, kad jis iš pašto turi atsiimti laišką?

Pagal Registruotų ir apdraustų siuntų siuntimo reikalavimų teikiant universaliąsias pašto paslaugas, patvirtintų 2006 m. birželio 22 d. ekonomikos reikalų ir ryšių ministro reglamentu Nr. 57, 6 straipsnio 1 dalį, jeigu įteikimo metu korespondencijos siuntos gavėjo nėra jo gyvenamojoje ar buvimo vietoje, gavėjui paliekamas artimiausios šios vietovės pašto skyriaus pranešimas, kuriame paaiškinama, kad siunta pristatyta.

Jeigu siuntėjas pranešime apie pristatymą nenurodė jokios kitos informacijos, teismo dokumentai saugomi pašte ne ilgiau kaip 15 dienų nuo antrojo mėginimo juos išsiųsti, nebent siuntėjas nustato kitokį laikotarpį. Pasibaigus šiam laikotarpiui teismo dokumentai oficialiai grąžinami siuntėjui, nurodant grąžinimo priežastis, ir persiunčiami siuntėjo atstovui, kuris pasirašo juos priimdamas (AS, Eesti Post teismo dokumentų įteikimo sąlygos).

9 Ar yra kokių nors rašytinių įrodymų, kad dokumentas buvo įteiktas?

Pagal Civilinio proceso kodekso 306 straipsnio 2 dalį, jeigu teismo dokumentas įteikiamas, įteikimo veiksmas turi atitikti formalius įstatymo reikalavimus ir būti patvirtintas šiuo tikslu nustatyta forma. Pagal Civilinio proceso kodekso 307 straipsnio 4 dalį įteikti skirti teismo dokumento išsiuntimas turi būti užregistruotas teismo dokumentuose. Pagal Civilinio proceso kodekso 3111 straipsnį nustatytoje informacinėje sistemoje teismo dokumento įteikimas registruojamas automatiškai (žr. įteikimo per informacinę sistemą aprašymą 6 punkte). Pagal Civilinio proceso kodekso 313 straipsnį dokumento įteikimas registruotu laišku patvirtinamas pranešimu apie pristatymą. Jeigu dokumentas siunčiamas neregistruotu laišku ar faksu, jis laikomas išsiųstu, jeigu gavėjas vienu iš pasirinktų būdų – laišku, faksu arba elektroninėmis priemonėmis išsiunčia teismui dokumento gavimo patvirtinimą. Patvirtinime turi būti nurodyta dokumento gavimo data ir dokumento gavėjo ar jo atstovo parašas. Pagal civilinio proceso kodekso 315 straipsnio 5 dalį rengiamas pranešimas apie teismo dokumento pristatymą per antstolį, teismo pareigūną ar kitą asmenį ar instituciją. Po įteikimo pranešimas apie pristatymą iš karto grąžinamas teismui. Jeigu teismo dokumentas įteikiamas pagal Civilinio proceso kodekso 3141 straipsnį, jei jis įteikiamas siunčiant, byloje nurodoma, kur ir kada dokumentas buvo išsiųstas ar pateikta jo pateikimo informacija, nebent siuntimas registruojamas automatiškai šiuo tikslu sukurtoje informacinėje sistemoje.

10 Kas atsitinka, jeigu adresatas negauna dokumento arba dokumentas įteikiamas pažeidžiant įstatymą (pvz., dokumentas įteikiamas trečiajam asmeniui)? Ar toks dokumento įteikimas vis tiek gali būti laikomas galiojančiu (pvz., ar galima ištaisyti įstatymo pažeidimus), ar dokumentas turi būti įteikiamas iš naujo?

Pagal Civilinio proceso kodekso 307 straipsnio 3 dalį, jeigu bylos dalyvis, kuriam pagal įstatymą turėjo arba galėjo būti įteiktas dokumentas, gavo dokumentą, tačiau įteikimo nebuvo įmanoma patvirtinti, arba jeigu buvo pažeista įstatyme numatyta įteikimo tvarka, dokumentas laikomas įteiktu bylos dalyviui tik nuo tada, kai dokumentas faktiškai pasiekia gavėją.

Jeigu dokumentas pagal Civilinio proceso kodekso 313 straipsnį įteikiamas registruotu laišku, teismas gali to paties straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą formalių reikalavimų neatitinkantį pristatymo pranešimą laikyti tinkamu įteikimu, jeigu įteikimas yra tinkamai patvirtintas pranešime apie pristatymą. Jeigu teismas negali laikyti teismo dokumento įteiktu, nes pašto paslaugų teikėjas tinkamai neįteikė šio dokumento, teismas gali pakartotinai pateikti dokumentą pašto paslaugų teikėjui, kad šis dar kartą įteiktų jį be papildomų išlaidų teismui. Pavyzdžiui, dokumentas neįteikiamas tinkamai, jeigu nepasinaudojama visomis šiame įstatyme numatytais galimybėmis, įteikiant dokumentą registruotu laišku, įteikiant teismo dokumentą asmeniui, kuriam jis neturėjo būti įteiktas pagal šio straipsnio nuostatas, neįvykdžius šio kodekso 326 straipsnyje numatytų teismo dokumento įteikimo reikalavimų, paliekant jį pašto dėžutėje, arba kodekso 327 straipsnyje numatytų reikalavimų, taikomų teismo dokumento įteikimui paliekant jį saugoti, arba tinkamai neįteikus dokumento, t. y. kai įteikimo negalima laikyti įvykdytu.

11 Ar turiu mokėti už dokumento įteikimą (jei taip – kiek)?

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1393/2007 paprastai medžiaga įteikiama nemokamai, išskyrus atvejus, kai prašoma įteikimo per antstolį.

Jeigu teismo dokumentai įteikiami per antstolį, jam už teismo dokumentų įteikimą pagal Antstolių įstatymo 48 straipsnio 2 dalį mokamas 30 EUR mokestis, jeigu dokumentus buvo galima įteikti adresatui ar jo teisėtam atstovui: 1) Gyventojų registre nurodytu adresu ar pagal telekomunikacijų duomenis arba e. pašto adresu isikukood@eesti.ee arba 2) Estijoje tvarkomame individualių įmonių savininkų ir juridinių asmenų registre nurodytu adresu arba naudojant minėto registro informacinėje sistemoje užregistruotus telekomunikacijų duomenis. Pagal 3 dalį, jeigu teismo dokumento neįmanoma įteikti net per antstolį, nors jis padarė viską, kas yra būtina ir pagrįstai įmanoma, kad įteiktų dokumentą įstatymo nustatyta tvarka, antstolis turi teisę reikalauti 30 EUR mokesčio, priimdamas sprendimą dėl antstolio mokesčio ir įteikimo priemonės ir nuroydamas, kokių veiksmų ėmėsi dokumentui įteikti. Kitais atvejais nei nurodytieji 2 ir 3 dalyse antstoliui už teismo dokumentų įteikimą mokamas 60 EUR mokestis.

Pašto mokesčių dydis grindžiamas paslaugos teikėjo kainoraščiu; teisės aktais joks pastovus mokestis nenustatytas. Kainą lemia laiško svoris, įteikimo vieta ir kt. 2014 m. vidutinė kaina buvo 5,70 EUR už dokumentų siuntą. Jeigu dokumentai įteikiami per teismo pasiuntinį, vienos dokumentų siuntos kaina yra 6,20 EUR.

Daugiau informacijos pateikiama [Civilinio proceso kodekse](#)

Paskutinis naujinimas: 20/11/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Šiuo metu valstybės narės, atsakingos už svetainės puslapių, kuriuose pateikiamas nacionalinis turinys, administravimą, atnaujina šios svetainės turinį, atsižvelgdamos į planuojamą Jungtinės Karalystės išstojimą iš Europos Sąjungos. Jeigu svetainės turinys dar neatspindi Jungtinės Karalystės išstojimo fakto, toks neatitikimas yra netyčinis ir bus ištaisytas.